[P-178]
ERKENCE MENARŞIN ADOLESAN SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ

SEMRA BAHAR AKIN[1], İLKER TOLGA ÖZGEN[2], YAŞAR CESUR[1]

1 BEZMİALEM ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, ÇOCUK ENDOKRİNOLOJİ BİLİM DALI
2 BİRUNİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, ÇOCUK ENDOKRİNOLOJİ BİLİM DALI

Amaç: Menarşı 9,5-11 yaşları arası başlayan hastalara tedavi başlanmamaktadır. Buna karşın erkence menarşın boy üzerinde olumsuz etkisi olabildiği bilinmektedir. Erkence başlayan menarş döngüsü adet düzenini etkilemekte, hastalarda psikolojik etkiler oluşturmakta ve adet düzensizliğine neden olmaktadır. Çalışmamızda erkence menarşın adet düzenine, psikolojiye ve final boy üzerine olumsuz etkisi araştırılmıştır.

Gereç-Yöntem: Retrospektif nitelikteki çalışmamız, Ocak 2012-Ocak 2018 tarihleri arasında çocuk endokrinoloji polikliniğine menarşla başvuran 9,5-11 yaş aralığındaki hastalarda yapıldı. Hastaların poliklinik muayene dosyalarından, hedef boy (TH) tedavinin başlangıcında tıbbi kayıtlara göre hesaplandı. Hastaların anketle final boyları (FAH) ve kiloları, kayıt edildi. Kızların TH ve FAH'ları gruplar arasında karşılaştırıldı. TH ve FAH arasındaki farkı değerlendirmek için eşleştirilmiş t testi yapıldı. Adet düzenleri, adet döngüsü, ağrılı adetler, adet düzene girme süresi ve ilaç gerektiren psikiyatrik hastalık öyküsü araştırıldı.

Bulgular: Hastaların TH 159,27±4,52cm, FAH 157,71±5,19cm ve hedef boy SDS 0,64±0,76 ve final boy SDS 0,81±0,91 saptandı. Hedef boya göre -1SDS'den daha altta kalan 11 hastanın 6'sına kronik hastalık eşlik ettiği, hedef boya göre +1SDS'den fazla kazanç olanlara kronik hastalık eşlik etmediği görüldü (p=0,014). On hastada (%17,2) astım sebepli, 9 hastada (%15,5) adet düzensizliği nedeniyle ilaç tedavisi kullanımı mevcuttu. Hastaların %50'sinde (n=26) ağrılı menarş olduğu saptandı. Hastaların %24,1'inde (n=14) ailede erken menarş olan bireyler mevcuttu. Erken menarş olgularının %22,4'ünde (n=13) psikiyatrik bozukluk izlendi. Hastaların %15.5 (n=9) psikiyatrik hastalık için ilaç tedavisi görmekteydi. Adet görme süresi ortalama 6,13±2,11 gün, ped ihtiyacı 3,74±0,82 adet/gün, düzene girme süresi 9,18±9,95 aydı.

Sonuç: Erkence menarşın boy üzerinde olumsuz etkisini bildirilen yayınlar olmasına karşın çalışmamızda erkence menarşın final boy üzerine olumsuz etkisi gözlenmedi. Fakat eşlik eden kronik hastalığın büyümeyi olumsuz etkilediği ve hedef boydan -1 SDS sapmaya neden olduğu görüldü. Astım ve erken menarş birlikteliğinin fazla olduğu görüldü. Ayrıca psikiyatrik tedavi ihtiyacının toplum ortalamalarına göre artmış olması dikkat çekti. Erkence menarşın final boya etkisinin bulunmasa da eşlik eden hastalık varlığında büyüme olumsuz etkilendiği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Final boy, Erkence menarş, Adet düzeni, Psikiyatrik hastalık, Astım